

עצמו החטא הייחוד גדול, "וכפר עליו מאשר חטא על הנפש". על כן התשובה מתקנת את הקלקול ומחזירה את העולם ואת החיים למקורו וקאם בעליו יסוד עצמיותם העליון. עולם החדש יגלה את הפלאות של גבורת התשובה, ויהיה גלוי זה מענין אה העולם

ג. העתיד יגלה את הפלאות של גבורת התשובה, ויהיה גלוי זה מענין אה העולם ההיים והמצויאות. והמגלות חדשה זו תמשיך את לב הכל בפליאה, עד כדי להשפיע על כולם מרותה, ואז יקום העולם לחייתו האמתית, ויחדל החטא, ויכונן רוח הטומאה, והרשעה כולה כעשן תכלה.

ח. כנסת ישראל, בהגשתה ההתנית העורפת, היא הראשונה בעולם לתשובה.

היא החטיבה העולמית שסגולת התשובה המגלה בה החלה; היא נרחפת להיות מתאמת עם האורה האלהית בעולם, שאין בה חטא ועון, וכל נסגה מתכונה זו מצדה הרי היא פוגמת את שלמות אופיה של אומה זו, שסוף סוף כחה החזק בחיים ינצח את התפרעה, והבריאות השלמה תבא אליה וכבר כח חל לפעמה, ואור התשובה יופיע בה בראשונה, ואח"כ תהיה היא הצעור המיוחד המשפיע את לשד החיים של תאות התשובה העליונה על כל העולם כולו, להאיר אותו ולקומם מצבו.

הכרחיות מצציאות התשובה ופעולתה כאדם בעולם וכנסת ישראל

א. התשובה היא ההרגשה היחוד בריאה של הנפש, נשמה בריאה בנוף בריא מוכרחת היא לבא ליד האור הגדול של תשובה, והיא מרגשת בה את העונג הטבעי היחוד גדול, פליטת החמרים המזויקים פועלת פעולתה הטובה והמבריקה פגיה כשהיא שלמה בתכונותיה, והרקה רוחנית של כל מעשה רע וכל רשומים רעים ומקלקלים הבאים ממנו, של כל מחשבה רעה ושל כל רחוק מהתקן האצילי האלהי בכלל, שהוא יסוד לכל רע, לכל נסות וכעור, מוכרחת היא לבא, כשהאורגן בריא מצד הרוחני והגשמי יחדיו, התשובה, ממגלים עולמות מלאים כבדירותם העליונה בקרב נשמתו, כל העברת חטא דומה להסתה דבר המוצץ מעל העין הרואה, ואופק-ראיה שלם מתגלה, אור מרחבי שמים וארץ וכל אשר בהם.

ג. העולם מוכרח הוא לבא ליד תשובה שלמה, אין העולם דבר עומד על מצב אחד כ"אם הולך הוא ומתפתח, וההתפתחות האמתית השלמה מוכרחת היא להביא לו את הבריאות הגמורה, החמריה והרוחנית, והיא תביא את אור חיי התשובה עמה.

ד. רוח התשובה מרחף בעולם והוא נותן לו את כל כשרון יפיו והדרו, ובריה בשמור הוא מעדן אותו ונותן לו את כל כשרון יפיו והדרו.

ה. העקשנות לעמוד במיד בדעה אחת ולהמך בה בחכלי החטא שנעשו למנהג, בין במעשים בין בדעות, היא מחלה הבאה מתוך שקויע בעבודת קשה, שאינה מניחה את אור החרת של התשובה לראוי בעצום חילה; כי התשובה היא שיואפת לתופש מקורי אמתי שהוא חפשי האלהי שאין עמו שום עבודות.

ו. מבלעדי מחשבת התשובה, מנותחת וכסחונה, לא יוכל האדם למצוא מנות, והחיים הרוחניים לא יוכלו להתפתח בעולם, החושה המוסרי תובע מהאדם את הצדק והטוב, את השלמות המוסרית כמה החוקה הוא מהאדם להגשימה בפועל, וכמה כחו גלש לעצם של אדיאל הנמור; ואין שאף אל מה שאינו ביכלתו כלל; להיות פוגם בצדק ובמוסר, אין זה פוגם את שלמותו, מאחר שעיקר צדקו חמיד למכשול, להיות פוגם בצדק ובמוסר, אין זה פוגם את שלמותו, מאחר שעיקר יסוד השלמות שלו היא העריגה והחפץ הקבוע אל השלמות, והחפץ הזה הוא יסוד התשובה, שהיא מנצחת חמיר על דרכו בחיים ומשלימתו באמת.

ז. התשובה קדמה לעולם, ולפיכך היא יסוד העולם, שלמותם של החיים היא דוקא עם המשך התגלותם על פי טבעם העצמי, וכיין שהטבע מצד עצמו אינו כעל הסתכלות והכחנה, הרי החטא מוכרח הוא מצד זה, "ואין אדם צדיק בארץ אשר יעשה חסדו ולא יחמיה" ויהיה טעם מרטייתם של החיים, כדי שיהיה האדם בלתי-חוטא, זהו